

очікується. Тут працює проектний підхід: планування - визначення результату - оцінка витрат - реалізація - рентабельність - рефлексія.

Таким чином, підтримка працездатності персоналу та профілактика захворюваності, пов'язана з їх професійною діяльністю, за допомогою прийомів мотиваційного стимулювання, освітніх програм і відповідних оздоровчих заходів для зміцнення здоров'я персоналу повинні бути в числі вищих пріоритетів і стратегією керівництва в формуванні економічної безпеки підприємства.

Список використаних джерел:

1. Бурлакова І.А. *Управління здоров'ям персоналу як інструмент успішної кадрової політики суб'єктів господарювання* / І.А. Бурлакова // *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання в контексті економічної безпеки» Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького 29-31 березня 2013 р.* – С.181-183.
2. Шингаев С.М. *Психологическое обеспечение профессионального здоровья менеджеров: моногр.* – СПб.: Изд. СПбГУ, 2011. - 176 с.
3. *The Economics of Health, Safety and Well-being. Barefoot Economics. Assessing the economic value of developing a healthy work environment / Ministry of Social Affairs and Health / Department for occupational Safety and Health, Finland. ILO Safe Work – InFocus Programme on Safety, Health and Environment. 2001, 28 p.*

Величко Ю.Ю., студентка,

Занора В.О., к.е.н., доцент

кафедри менеджменту та економічної безпеки

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ РИЗИКІВ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах ринкової економіки, у зв'язку із зростаючою конкуренцією, прибуток грає важливу роль для підприємства. Він є внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів, які забезпечують розвиток підприємства, а також які захищають його від банкрутства. Але підприємницька діяльність завжди пов'язана з ризиком. Як правило, найбільший прибуток приносять операції з підвищеним рівнем ризику. Одночасно зі збільшенням рівня ризику зростає загроза втрати фінансової стійкості.

Нині управління прибутком здійснюється на двох рівнях: мікро-економічному (рівень підприємства) і макроекономічному (рівень народного господарства), кожному з яких відповідає свій вид звітності, своя мета. Так, рівень підприємства дає змогу розглянути процес утворення прибутку в первинній ланці економіки за рахунок прибутку (збитків) окремих видів продукції (робіт, послуг), а макрорівень – показати місце прибутку в національному доході держави.

Діяльність будь-якого суб'єкта економічної діяльності, і в тому числі, виробничого підприємства, присутні такі види ризиків, які тісно пов'язані з прибутком, а саме:

- комерційний ризик – пов'язаний з ненадійністю партнерів, та їх неплатоспроможністю;
- економічний ризик – пов'язаний з невиконанням плану об'ємів реалізації продукції, у зв'язку з конкуренцією, інфляційними процесами, нерациональним витрачанням ресурсів;
- ціновий ризик – найбільш загрозливий ризик для діяльності підприємства, здатний впливати на можливість втрати доходів, а відповідно й прибутку;
- податковий ризик – пов'язаний зі зміною податкового законодавства, введення нових податкових платежів, збільшення рівня існуючих ставок податку;
- інші види ризиків.

Практика показує, що в ринковій економіці низький ризик пов'язаний з низькими доходами, чим вище рівень ризику, тим можливіше отримати великі доходи. Коли інвестор вкладає кошти в проекти з однаковою віддачею, його приваблює проект з низьким рівнем ризику.

Управління підприємницьким ризиком є складовою управління прибутком підприємства. Для ефективного вирішення проблеми з ризиком, спочатку треба визначити його ступінь загрози: допустимий – загрожує втратою більшої частини прибутку; критичний – загрожує втратою всього прибутку; абсолютний (катастрофічний) – загрожує банкрутством та втратою всього майна підприємства.

Врахування ризику здійснюється при встановленні ставки дисконтування при визначенні внутрішньої вартості фінансових інструментів та теперішньої вартості майбутніх грошових потоків.

Необхідно обґрунтувати методи і заходи управління ризиком, розробити програми для управління ризиком, і на основі реалізації програми вдосконалити систему управління ризиком.

Одним із заходів запобігання появи ризиків є їх «нейтралізація». Це система заходів фінансового, організаційного та правового характеру з метою зіставлення результатів підприємницької діяльності з відповідним рівнем фінансового ризику. Існують такі форми нейтралізації: страхування фінансових ризиків (самострахування і комерційне страхування), диверсифікація фінансових ризиків (оптимізація прийняття управлінських рішень з метою зменшення ризиків), хеджування фінансових ризиків на основі похідних цінних паперів (форварди, ф'ючерси, варанти та опціони).

Узагальнюючи підходи до вирішення проблеми "ризик - прибуток", можна виділити дві основні моделі управління, які формалізують обрану стратегію поведінки на ринку.

Перша модель управління максимізує прибуток при обмеженні рівня ризику шляхом встановлення максимально допустимого його значення. Означений підхід до управління називають стратегією нехеджування ризиків, що реалізується через застосування незбалансованих прийомів управління активами і зобов'язаннями, до яких належать такі:

1. утримання відкритої валютної позиції;

2. незбалансованість активів і зобов'язань, які чутливі до змін ринкової відсоткової ставки, за строками та сумами;

3. формування високо ризикового портфелю цінних паперів; проведення спекулятивних операцій з фінансовими деривативами тощо.

У другій моделі управління цільовою функцією є мінімізація ризику, а обмеженням - вимога утримання показників прибутковості на певному рівні - не нижчому за заданий (П'). Така модель використовується у випадку, коли розмір чистого прибутку, який отримує підприємство, влаштовує керівництво, і основною метою є стабілізація результатів. Результат досягається за допомогою збалансованих прийомів управління активами і зобов'язаннями, до яких належать утримання закритої валютної позиції, формування збалансованого портфелю цінних паперів (наприклад, індексного портфелю), узгодження строків та розміру активів і зобов'язань, що чутливі до змін відсоткової ставки, проведення операцій страхування ризиків. Даний підхід прийнято називати стратегією хеджування ризиків.

Згідно з класичною теорією управління прибуток підприємств має формуватися за рахунок виробництва продукції або надання послуг, а менеджмент повинен намагатися уникнути ризиків, що непов'язані з основною діяльністю. Таким чином, в ідеалі управління має здійснюватись за другою моделлю, адже стратегія хеджування дозволяє суттєво зменшити або повністю ліквідувати ризики і отримати стабільні результати незалежно від мінливості ситуації на ринку.

Отже, для ефективного управління прибутком та підприємством в цілому, необхідно для початку вдосконалити існуючі інструменти управління. Але доки суб'єкти господарювання не будуть стратегічно прогнозувати всі напрямки своєї діяльності і не почнуть вміло керувати ризиками, вони не зможуть не тільки отримувати прибуток, але й просто існувати.

Список використаних джерел:

1. Управління прибутком підприємства [Електроний ресурс]. – Електрон. текстові дані (97 Кб). – Режим доступу: <<http://revolution.allbest.ru/economy/d00011814.html>>.
2. Кобець А. О. Формування механізму управління прибутком підприємств в умовах ринкових відносин [Електроний ресурс]. – Електрон. текстові дані (50,2 Кб). – Режим доступу: <<http://avtoreferat.net/download/ekon/08kaourv.zip>>.
3. Управління ризиками як захист підприємства від втрат прибутку [Електроний ресурс]. – Електрон. текстові дані (64 Кб). – Режим доступу: <<http://h.ua/story/290561>>.

Дубчак Я.А. студент

Тулуб О.М.к.е.н.,

*доцент кафедри менеджменту та економічної безпеки,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*

МЕТОДИ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ ПРИ ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ

Життя будь-якої людини завжди пов'язане з ризиком. Хтось намагається уникати будь-якого ризику, хтось навпаки шукає його. Бізнес - це така сфера